Dansk Selskab for Almen Medicin

Sundhedsstyrelsen
Evidens, Uddannelse og Beredskab

28. januar 2020

DSAM's høringssvar vedrørende revideret vejledning om gratis vaccination mod visse smitsomme sygdomme

DSAM takker for muligheden for at komme med kommentarer til ovenstående høringsudkast. Indledningsvis vil vi dog beklage den meget korte høringsfrist. Vi har forsøgt at få udsættelse, men fik afslag med begrundelsen, at vejledningen træder i kraft 1. februar. Vi er bekymrede for det korte interval mellem høringsfrist og ikrafttrædelse, da der næppe vil være tid til at indarbejde relevante kommentarer fra høringsparterne.

Informeret samtykke og krav om udlevering af indlægssedler

Vi har nogle principielle betragtninger vedrørende informeret samtykke og indlægssedler i tilknytning til teksten i 1A: *"Vedrørende information om kontraindikationer, bivirkninger, administrationsmåde, dosering, opbevaring og holdbarhed samt tilsætningsstoffer henvises til de godkendte produktresuméer for de enkelte vacciner, se også produktresume.dk. Indlægssedler, der følger med de enkelte vacciner, bør udleveres til patient og forældre i forbindelse med vaccination. Se også indlaegsseddel.dk. Jfr. sundhedslovens § 15-17 skal patienten informeres om risiko for komplikationer og bivirkninger ved vaccinationerne, og der skal indhentes informeret samtykke. En patient, der er fyldt 15 år, kan selv give informeret samtykke."*

Der angives, at der skal indhentes informeret samtykke. Vi opfatter det som et samtykke, at forældrene bestiller tid og kommer med deres barn for at få det vaccineret. De almindelige bivirkninger forklares for forældrene, mens sjældne bivirkninger sjældent omtales. Vi går ud fra, at Styrelsen for Patientsikkerhed heller ikke forventer, at vi dagsordensætter dette ved enhver rutinemæssig vaccination.

Det står specifikt, at *"Indlægssedler, der følger med de enkelte vacciner, bør udleveres til patient og forældre i forbindelse med vaccination. Se også indlaegsseddel.dk."*

DSAM anbefaler, at "bør" udskiftes med "kan", eller slet ikke nævnes, idet vi finder fremgangsmåden uhensigtsmæssig. Patienterne efterspørger ikke indlægssedlen, der mest er velegnet til at skræmme folk fra at få deres børn vaccineret.

Stockholmsgade 55, st.
2100 København Ø

T: 7070 7431
dsam@dsam.dk
www.dsam.dk

Hvis man finder, at det er vigtigt at give indlægssedlen til forældrene hver gang, vil det rigtigste være at give den, før barnet vaccineres. Forældrene skal i så fald have muligheden for at fravælge vaccinen, hvis de synes, at oplysningerne er bekymrende. Tidsmæssigt skal de nå at læse den, før vaccinen gives, og derfor er det for sent at give indlægssedlen ved samme konsultation, og det er meningsløst at give den efterfølgende.

For øjeblikket er det ikke muligt at søge bivirkninger ved vacciner på Indlægssedler.dk. Det er uklart, om dette er et midlertidigt problem?

Endvidere er der et praktisk problem: Der er kun én indlægsseddel i de fleste pakninger, og mange af pakningerne er med ti vacciner. Produktresume.dk er bestemt ikke patient-egnet.

Overvejelser vedrørende anonymitet og HPV-vaccination af unge mænd

Det er simpelthen ikke klart nok hvad denne opgave går ud på:
"Ved lægens vurdering af indikation er det den enkelte angivelse af seksuel tiltrækning, der er afgørende, og ikke hvilke betegnelser den enkelte bruger om sin seksuelle orientering, eller hvilke seksuelle praktikker den enkelte her."
Hvem er det, vi skal vaccinere? I disse år er seksuel tiltrækning en identitetsmarkør, som kan skifte over tid. Er der et bestemt spørgsmål, der forventes stillet/besvaret?

Videre står der:
"Da vaccinens forebyggende effekt på HPV-infektion generelt er størst, hvis vaccination gives inden seksuel debut, og aftager med stigende antal seksuelle kontakter, kan lægen inddrage dette i sin konkrete rådgivning af personen om potentielle fordele og mulige ulemper ved vaccination."
Er der et bestemt spørgsmål vedrørende antal seksuelle kontakter? Vi forudser alt for stor variation og frugtesløse diskussioner med meget seksuelt aktive, som ønsker sig vaccineret. Hvis man skal udvise omhu her, risikerer man, at lægepatient-relationen lider skade.

DSAM anser, at Punkt 1E ikke kan bruges som rettesnor i praksis, da det er for uklart formuleret.

Der nævnes i vejledningen ikke noget om, hvordan afregningen vil foregå, men vi forventer, at den praktiserende læge skal oplyse overfor sygesikringen, at den unge mand er omfattet af gratis vaccination. Dvs. at det er nødvendigt at markere på regningen, at manden tilhører gruppen unge mænd/transpersoner, der har sex med mænd.

Dette finder vi meget uheldigt i en tid med omfattende datadeling og samkøring af oplysninger, og **DSAM anbefaler, at man fremadrettet vil arbejde for, at denne personsgruppe har mulighed for at få vaccinen anonymt.**

Med venlig hilsen

Anders Beich
Formand, DSAM